

Suntem in pericol sa ajungem ca Grecia?

Pe la colturi sau prin comentariile la articolele din presa, ideea unei paralele intre situatia economica a Greciei cea a Romaniei si-a facut loc treptat, de la simplele reflectii despre balcanici si balcanism si pana la previziuni catastrofice despre falimente nationale. Suntem in pericol sa ajungem ca Grecia? Sau, poate si mai corect, cat sens are sa ne punem o asemenea intrebare?

In 1979 aparea pe ecrane filmul "Sindromul chinezesc" despre un accident la o centrala nucleara americana; titlul este o metafora despre consecintele accidentului - miezul reactorului, topit, poate traversa globul pamantesc si poate ajunge in China. Lansat cu numai doua saptamani inainte de accidentul de la Three Miles Island, "China Syndrome" a devenit un blockbuster premonitoriu. Facand o analogie, ne putem intreba astazi in ce parte a Europei poate iesi materia topita in care s-a transformat economia Greciei? In Bulgaria, Romania sau Serbia, ca state cu investitii grecesti si cu o prezenta notabila a bancilor elene, sau poate in Franta ori Germania, tari cu expunere mare la datoria Greciei?

BUSINESS Magazin a intrebat o serie de manageri, analisti si economisti despre sansele ca Romania sa repete, in contextul crizei economice, scenariul grecesc. Este un subiect care isca reactii puternice, cam in felul in care reactionau cei intrebati, in toamna anului 2008, despre posibilitatea ca Romania sa resimta criza economica care trecea atunci oceanul, din Statele Unite spre Europa. Situatia Greciei, un stat cu care avem legaturi economice puternice - banci, investitori, relatii comerciale, francize, turism - a generat la Bucuresti atat dezbateri, cat si un val de temeri - ar putea ajunge si Romania in aceeasi situatie?

Nu este vorba de repetarea unui anume scenariu de indatorare sau de raportarea la Bruxelles de date eronate, ci de posibilitatea ca statul sa ajunga in situatia sa nu mai poata sa isi finanteze bugetul, sistemul de sanatate si cel de pensii din cauza administrarii fiscale defectuoase. Mai poate fi vorba de o economie in letargie, incapabila sa isi revina din cauza lipsei de resurse pentru investitii, de scaderea consumului si a investitiilor sau chiar de tulburari sociale iscate de nemulțumirile salariatilor bugetari care nu-si primesc banii

sau isi vad lefurile diminuate.

DE LA ZERO LA 50% SANSE. "Cred ca este o chestiune de timp pana sa ajungem in situatia Greciei. Sase, opt, 12 luni. Suntem de fapt deja in situatia lor, statul este falit", sustine Radu Merica, presedintele Camerei de Comert si Industrie Romano-Germane, cel care a condus timp de cinci ani afacerile lui Ion Jiriac. Radu Merica gaseste multiple asemanari intre Romania si Grecia: "Suntem exact ca si Grecia. Sunt practic aceleasi conditii: coruptie mare, eficienta creditelor e mica, banii se duc prin tot felul de paradisuri fiscale si nu se intorc, alaturi de o ineficienta fiscala la nivel institutionalizat. Singurul nostru avantaj, fiindca am avut mereu un rating de tara slab, este ca nu suntem la fel de indatorati ca ei - la nivel personal si la nivel de tara".

La polul opus se situeaza Rasvan Radu, CEO si presedinte executiv al UniCredit Tiriac Bank, care considera ca o asemenea tema nici macar nu merita discutata, intrucat deosebirile dintre situatiile celor doua economii sunt mult prea mari. "Chiar refuz sa comentez pe o astfel de tema", spune el. "Nu exista niciun risc ca Romania sa ajunga in situatia Greciei. Parametrii macroeconomici sunt cu totul altii, iar noi avem in plus si garantia FMI", afirma bancherul. Acordul cu FMI a oferit Romaniei nu numai un instrument de protejare a rezervei valutare si implicit a monedei, ci si credibilitate fata de investitori si un cadru extern de monitorizare stransa a politicilor interne, de care Grecia a fost lipsita, ceea ce a si permis Atenei sa scape cheltuielile de sub control si sa recurga la prezentarea pentru Bruxelles a unor date statistice nereale privind deficitul bugetar.

In zona unui optimism relativ rezervat se afla avocatul Carmen Peli, partener in cadrul firmei de avocatura Peli Filip, Iulian Stanciu, directorul companiei de retail online e-Mag, sau Alexandru Lupea, partener al PricewaterhouseCoopers. "Nu suntem in situatia Greciei si nici nu avem cum sa ajungem acolo. Grecia a ascuns informatii financiare care nu puteau fi intuite. Cred ca nu putem suspecta guvernul nostru de fraudă, cu atat mai mult cu cat au fost si negocieri cu FMI in cursul anului trecut; oamenii de acolo sunt suficient de competenti pentru a intelege datele economice si contextul", spune Carmen Peli.

Iulian Stanciu crede ca actuala situatie din Romania se poate compara numai cu cea din Grecia de acum cativa ani, cand guvernul elen a acoperit cu bani din imprumuturi lipsa eficientei statului, dar ca Romaniei nu-i va fi permis sa ajunga intr-o situatie atat de dificila. "In momentul de fata nu sunt sanse sa ajungem in situatia Greciei, pentru ca nu avem gradul lor de indatorare si pentru ca avem moneda nationala, pe care, la nevoie, o putem devaloriza pentru a deveni competitivi", afirma Alexandru Lupea. Partenerul PricewaterhouseCoopers admite, totusi, ca in cazul mentinerii deficitului la un nivel ridicat, asa cum a fost in 2009, "nu este exclus ca pe termen mediu si lung sa ajungem intr-o situatie similara".

Tot la o perspectiva mai indepartata se refera si analistul financiar Matei Paun, managing partner al BAC Investment, care admite ca e posibil ca in 3-4 ani sa ajungem intr-o criza a datoriilor din cauza capacitatii reduse de finantare a datoriei publice, atata vreme cat premisele pentru o redresare economica solida sunt slabe. "Nu-mi fac probleme pentru 2010, se poate iesi cu euroobligatiuni, asa cum am vazut, si s-a terminat anul. Dar cel mai grav e ca aceasta datorie s-a acumulat fara sa putem arata cu degetul niste realizari - sa zicem, atatea autostrazi. Si nu vad premise de crestere economica: exporturile n-au o pondere suficienta in PIB, iar cresterea interna nu are de unde veni, daca banii trimisi de

capsunari sunt in scadere, iar creditarea ramane scazuta", afirma Paun. Cat despre estimarile privind revenirea economiei in 2010, acestea "sunt povesti", adauga el; cea mai optimista prognoza a lui e o crestere de 0,5% a PIB anul acesta, iar cea mai pesimista are in vedere o scadere de 2-2,3%.

Cititi articolul integral in editia tiparita a revistei BUSINESS Magazin.